

Uddannelse til festudlejningsbranchen?

- en undersøgelse af behov for uddannelse af
teltmontører

Udarbejdet for Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat

Kubix ApS
Nørre Voldgade 2
1358 København K

Tlf. 3332 3352
kubix@kubix.dk
www.kubix.dk

K:\Opgaver\236 teltholdere\rapport\Rapport 060306.doc

Indhold

Baggrund og formål	3
Teltudlejning.....	6
Teltmontørernes jobområde	15
Kompetenceområder	23
Er der behov for ny arbejdsmarkedsuddannelse?.....	34

Baggrund og formål

Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat har bedt Kubix om at undersøge teltmontørområdet med henblik på særlige uddannelsesbehov. Analysen skal bruges til at beskrive en FKB's jobområde og de tilhørende arbejdsmarkedskompetencer.

Brancheforening påpeger behov for uddannelse

Baggrunden for analysen er en henvendelse fra Foreningen af Danske Festudlejere¹ som mener der er behov for uddannelse af teltmontører. Der er to formål med at uddanne teltmontører.

..for at øge sikkerheden

For det første er det hensigten at øge sikkerheden for medarbejderne, for kunderne og for de personer der færdes omkring opstillingsstederne. Der blæser årligt omkring 50 telte omkuld hvilket kan indebære en risiko for dem der måtte være ved at arbejde med eller bruge teltet. Sikkerhedsspørgsmålet er også relevant når pladser etableres. Branchen ser en fordel i at der stilles krav om certifikat til teltmontage.

..for at skabe job hele året

For det andet har branchen et ønske om at tilbyde helårsbeskæftigelse til flere medarbejdere. Dette kræver at medarbejderne er bredt kvalificerede. Vinteropgaver kan fx bestå i at fremstille gulvplader, reparere og vedligeholde møbler, vaske og klargøre telte mv.

Kært barn har mange navne

Medarbejdere der arbejder med telte, har mange navne. De kaldes teltkonstruktører, teltmontører, teltopstillere, teltmedarbejdere mv. Endvidere sondres der i nogle virksomheder mellem den der leder arbejdet (teltmester eller teltmaster), og den der tager imod instruktioner (hjælper, medarbejder mv).

Teltemontører monterer sikre telte

De fleste af de telte der udlejes, består af moduler som kan sættes sammen på talrige måder. Montage af telte indebærer derfor at teltet designes og monteres til den givne plads så den er sikkerhedsmæssigt forsvarlig og tager højde for faktorer som vind, overflade, beplantningsforhold og eventuelle kabler.

Montering af telte kræver derfor planlægning, beregning og vurdering ud fra de konkrete forhold på pladsen. Og muligvis må der foretages ændringer i sidste øjeblik på grund af uforudsete forhold.

---

¹ Tidligere Danmarks Serviceudlejerforening

Metode

Det centrale fokus for vores analyse er at afklare hvilke særlige kompetencer teltmontører har – og deraf følgende behov for arbejdsmarkedsuddannelse.

Mange forskellige typer af virksomheder udlejer telte: festudlejere, cirkuser, tivolier samt personer der har anden hovedbeskæftigelse. Tilsvarende har mange af de virksomheder der udlejer telte, et bredt spektrum af produkter og serviceydelser med overlap til andre brancher og andre jobområder. Afgrænsning af jobområdet har derfor været vigtig.

De centrale spørgsmål i analysen er dermed:

- Hvad er teltudlejning? Hvilke produkter leverer branchen? Hvordan ser markedet ud?
- Hvem arbejder i branchen? Hvordan har de lært arbejdet?
- Hvad beskæftiger teltmontører sig med – og hvilke ændringer er undervejs?
- Hvad skal de kunne for at udføre deres arbejde?
- Hvor er der særlige, jobspecifikke arbejdsmarkedskompetencer der kan udløse et uddannelsesbehov?

Analysen baserer sig på en række forskellige data.

Workshop med arbejdsgruppe

Der har i Nordjylland været nedsat en arbejdsgruppe med relevante repræsentanter. Der er gennemført en workshop med arbejdsgruppens deltagere hvor jobområdet er afgrænset, kompetencerne uddybet og ønsker om og forventede barrierer for uddannelse diskuteret. Analysen har dermed taget afsæt i viden der allerede er oparbejdet af arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen består af repræsentanter fra Foreningen af Danske Festudlejere, HTS, 3F og Beredskabsstyrelsen der udformer tekniske forskrifter for placering, indretning og benyttelse af telte. Endvidere deltager en teltproducent samt to nøglepersoner med særlig viden og indflydelse på feltet. AMU Nordjylland er tovholder for arbejdsgruppen.

Interview med nøglepersoner

Teltudlejning bedrives for det første af virksomheder der som hovedaktivitet udlejer telte, service og andet materiel. Teltudlejning foretages derudover af omreisende tivolier og cirkuser samt af 'garageudlejere' som har et andet job som hovederhverv.

For at få indsigt i denne mangfoldighed har vi gennemført telefoninterview med en repræsentant fra Danmarks Tivoli Forening som ifølge sin hjemmeside anser sig for at være brancheorganisation for den ambulante del af dansk forlystelsesliv. Vi har også interviewet en repræsentant for Sammenslutningen af By- og Mar-

kedsfester i Danmark. Derudover har vi interviewet ledere fra seks udlejningsvirksomheder. Tre festudlejere der agerer på forskellige markedssegmenter for teltudlejning, et tivoli, samt to teltproducenter.

Cases

For at komme i detaljer med arbejdets art og organisering og få mere indblik i de ansatte medarbejders kompetencer og erfaringer, har vi interviewet ledere og medarbejdere i to virksomheder.

Deltagere og undervisere i AMU-kurser

AMU Nordjylland har pr. 31/10 05 iværksat en uddannelse af teltmontører. Uddannelsen er sammensat af eksisterende AMU-kurser. For at afklare om disse kurser vurderes at være relevante, om de dækker behovet eller om der er behov for at udvikle kurser specifikt rettet mod branchen, har vi interviewet en underviser og to kursister i december 05.

Skriftligt materiale

Ud over disse kilder baserer vi analysen på en stribe skriftlige kilder om sikkerhedsbestemmelser, udførlige arbejdsinstruktioner mv.

Læsevejledning

- teltudlejning

Notatet starter med at beskrive teltudlejning: hvilke produkter og ydelser består det af, hvordan ser de typiske arbejdspladser ud, hvordan er markedet og hvordan udvikler det sig, hvilket materiel udlejes og anvendes i forbindelse med teltudlejning?

- jobområde

Derpå indkredses teltmontørernes jobområde: hvilke opgaver løser de, hvilke faktorer har indflydelse på deres job og opgaver, hvordan er deres arbejdsforhold og -organisering, hvem arbejder med teltmontage, hvilke kompetencer efterspørger branchen?

- kompetenceområder

Herpå følger analysens kerne: hvilke kompetenceområder er vigtige for teltmontørernes jobområde?

*- brug for særlige arbejds-
markedsuddannelser*

Notatet afsluttes med at besvare spørgsmålet om der er brug for at udvikle nye AMU-kurser til teltmontører.

Teltudlejning

Teltudlejning har stolte traditioner. Nogle af de ældste familieejede virksomheder har op til 100 år på bagen og er gået i arv i flere generationer. En af dem har oprindelse i isenkrambranchen, andre udspringer af omrejsende tivolier eller cirkuser.

*Teltmontage er kernepro-
duktet*

Produkter og ydelser

For at få indblik i teltmontørers jobprofiler vil vi se på hvilke produkter og ydelser teltudlejningsvirksomhederne måtte tilbyde.

Virksomhedernes kerneprodukt er naturligvis teltudlejning, inkl. forsvarlig montage (og nedtagning) af teltet med evt. tilbehør. Montagen skal følge gældende regler og forordninger, og kunden skal instrueres i hvordan teltet anvendes, så kunden fx ikke åbner teltet i vindsiden, da teltet så kan blive fyldt med luft og blæse omkuld.

Nogle virksomheder udlejer telte til private som selv står for at afhente dem og stille dem op. Dette 'gør-det-selv' produkt indebærer kun assistance fra teltmedarbejdere på lageret og kontoret.

Ud over dette kerneprodukt udlejer mange virksomheder inventar og tilbyder en række serviceydelser:

- Udlejning af inventar og tilbehør som lys, borde, stole
- Udlejning af service, duge, servietter mv.
- Udlejning af softicemaskiner o.lign.
- Udlejning af hvidevarer såsom ovne og opvaskemaskiner
- Udlejning af scener o.lign.
- Udlejning af oppustelige og mekaniske legeredskaber (fx hoppeborge og rodeotyre) samt kørende aktiviteter som tog
- Borddækning og opvask
- Servering
- Tilberedning og salg af fødevarer (fx pølser og snacks) og drikkevarer
- Brandvagt og teltvagt
- Produktion, vask og reparation af telte
- Underholdning – forlystelser og optræden

Ud over disse ydelser tilbyder flere af virksomhederne bistand til planlægning og administration:

- Planlægning af festen / arrangementet
- Bistand til udarbejdelse af pladsfordelingsplan

Vi er ikke stødt på virksomheder der har hele spektret

af ydelser og mange kombinationer er mulige. Samtidig er det dog karakteristisk for dem vi har talt med, at de påtager sig at imødekomme kundernes ønsker og derfor arbejder tæt sammen med andre virksomheder om at løse opgaverne, i fald de ikke selv tilbyder ydelserne.

Sæson

Udlejning af telte foregår typisk i sommerhalvåret så derfor er en del af de ansatte kun ansat i den del af året. Hvor lang sæsonen er, afhænger naturligvis af hvilke typer af arrangementer virksomheden udlejer til og hvad virksomheden udlejer.

De virksomheder der også udlejer service, har typisk aktivitet hele året, om end på reduceret niveau. Det betyder at det er muligt – og nødvendigt - at fastholde flere ansatte hele året. Her kan der også være højsæson op til jul.

Typiske arbejdspladser

Relativt få virksomheder lever alene af udlejning af telte. En del har andet erhverv, evt blot om vinteren, og andre udlejere kommer fra andre brancher.

I alt skønnes ca. 600 virksomheder at udleje telte. Heraf er de 60-70 medlemmer af brancheforeningen, Foreningen af Danske Festudlejere.

De væsentligste virksomhedstyper er:

- Festudlejere
- Privatpersoner med anden hovedbeskæftigelse ('garageudlejere')
- Virksomheder med anden hovedbeskæftigelse:
  - Tivolier
  - Cirkuser
  - Teltproducenter
  - Stilladsvirksomheder
  - Transportvirksomheder
  - Foreninger, institutioner, kommuner

I denne forbindelse retter vi kun opmærksomheden mod de virksomheder der har medarbejdere beskæftiget med at opstille telte for andre mod betaling.

Festudlejere

Festudlejerne er typisk små virksomheder med nogle få ansatte om vinteren. Om sommeren kan virksomhederne have dobbelt så mange ansatte plus vikarer og hjælpere. Der findes også mellemstore der har op til 30 ansatte i sæsonen – og hertil kommer løstansatte. Der er ingen store virksomheder i denne branche.

Festudlejerne retter sig mod forskellige segmenter på markedet og har forskelligt udbud. Nogle har primært telte, andre alt til den private fest, atter andre retter sig mere mod byfester o.lign. og udlejer typisk også

oppustelige legeredskaber som hoppeborge.

- generationsskifte

Mange udlejningsvirksomheder er familiebaserede. En del af ejerne har mange år på bagen og står over for et generationsskifte. Deres børn er ikke nødvendigvis indstillede på at arbejde under de vilkår som festudlejningsbranchen giver, og derfor vil en del virksomheder formentlig blive opkøbt af andre virksomheder.

Garageudlejere

Det siges at flere hundrede virksomheder er 'garageudlejere' som udlejer telte som bibeskæftigelse. De har typisk et andet hovederhverv, og har 1-3 telte til udlejning som de så er beskæftiget med at stille op om sommeren i fritiden.

Andre brancher

Også medarbejdere i andre brancher er beskæftiget med teltmontage. Det drejer sig primært om tivolier som fx udlejer telte til brug for markeder og fester, eller om cirkuser som udlejer deres reservetelte til andre formål.

De ansatte i tivolier og cirkuser står også for opstilling af udlejede telte.

En af teltproducenterne har en relativt omfattende teltudlejningsvirksomhed ved siden af. Det betyder at de ansatte primært reparerer og producerer telte om vinteren og om sommeren i vidt omfang er beskæftiget med at stille telte op.

Mange stilladsvirksomheder reklamerer med at de udlejer telte til overdækning. Nogle af dem har endvidere partytelte til udlejning. Derudover har vi hørt at nogle transportvirksomheder skulle udleje telte.

Det betyder at en evt. uddannelse rettet til teltmontører ikke kun kan få deltagere fra festudlejningsbranchen, men også fra andre brancher.

Leje af telt til vidt forskellige formål

Markedet for teltudlejning

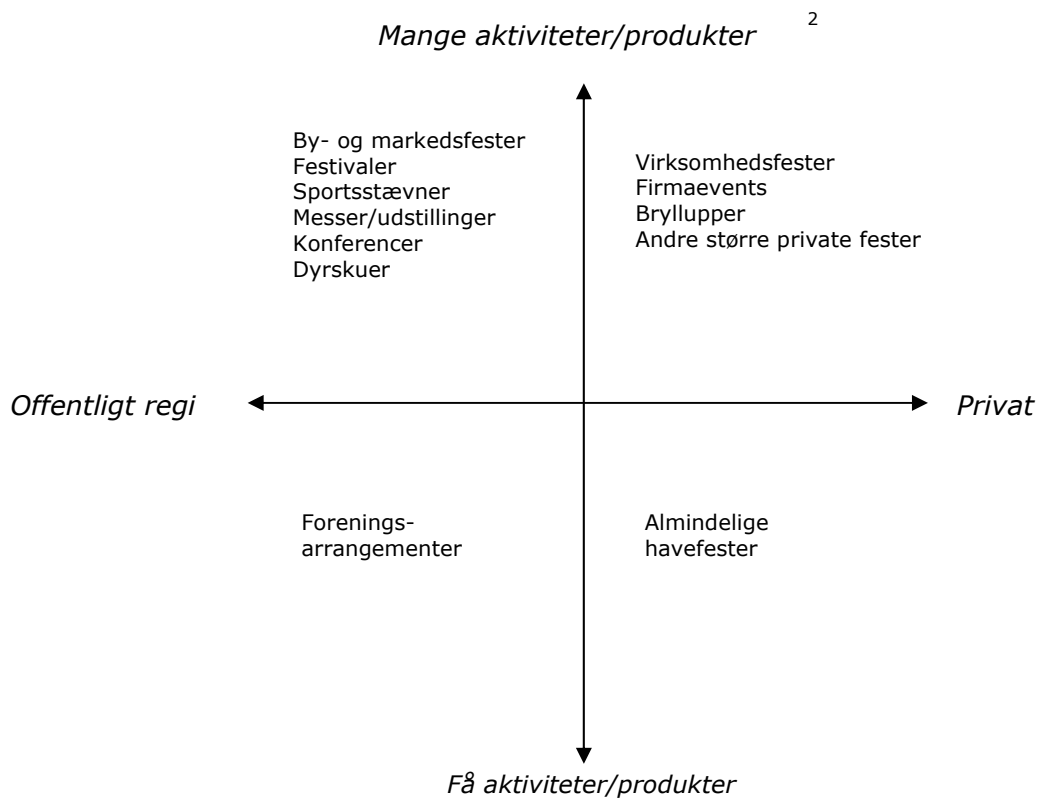
Telte lejes med henblik på vidt forskellige formål. Mange forbinder leje af telt med private fester, men også virksomheder lejer telte, ligesom telte anvendes af foreninger til den årlige fest. Telte udlejes naturligvis også til markeder, byfester, festivaler, dyrskuer, sportsstævner, messer, kongresser, udstillinger mv. Som noget relativt nyt anvendes telte af byggebranchen til overdækning af byggepladser hvilket forlænger byggesæsonen.

Teltemontørerne kan derfor komme ud på mange forskellige typer af opgaver og i kontakt med mange forskellige typer af kunder og evt. hjælpere. Forskellige segmenter kan stille forskellige krav til teltemontørernes kompetencer.

I nedenstående figur har vi illustreret fire segmenter:

- Den almindelige fest for private der lejer et telt, borde og stole.
- Virksomheders arrangementer for en lukket kreds samt større private fester hvor kunden lejer langt flere ting og efterspørger serviceydelser som fx opvask.
- Foreningers beskedne, åbne arrangementer.
- Store åbne arrangementer.

Markedet for teltmontage

Forskellige regler

De forskellige segmenter er i en vis udstrækning underlagt forskellige regler.

For det første er der stort set ingen regler for telte under 50 m². Der er flere regler for telte over 50 m² og en hel del regler for telte med >150 personer, bl.a. kræves en godkendt pladsfordelingsplan for teltets indretning.

Reglerne³ vedrører indretning og benyttelse, afstandsforhold og flugtveje, driftsjournal, brand- og evakuering, nødbelysning, rumopvarmning, brandsluknings-

² Aktiviteter/produkter: sortiment af inventar og tilbehør, vagtfunktioner, boder, forlystelser, bispisning, mv.

³ Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter af 25. juni 2001 præciserer reglerne for forsamlingsstelte, selskabshuse, salgsområder og campingområder.

materiel samt ordensregler. Ved indretning og opstilling skal de bærende konstruktioner være stabile under alle vejrforhold.

Større arrangementer med flere telte, toiletvogne mv. kræver en godkendt pladsfordelingsplan/oversigtsplan for teltområdet.

Den ansvarlige arrangør – og ikke udlejer – skal sikre at bestemmelserne heri overholdes, herunder at relevante godkendelser fra myndigheder er bevilget.

Forskellig brug af arbejdskraft

På markedet for større, private fester står udlejer sædvanligvis for alt vedrørende montage og indretning af teltet, samt evt. borddækning.

På markedet for mindre private fester er lejeren ofte ansvarlig for at skaffe frivillige der kan assistere teltmontøren med at pakke materiellet ud, stille teltet op, lægge gulv, og pakke teltet ned igen. Det samme er tilfældet for markedet for små, offentlige arrangementer.

På markedet for større, offentlige arrangementer varetages teltmontage som regel af adskillige medarbejdere fra teltudlejeren som evt. suppleres af frivillig arbejdskraft. Og evt. opsættes også hoppeborge eller andre legeredskaber. Ofte lejes telte fra flere teltudlejere, ligesom en række andre firmaer kan etablere toilet- og badefaciliteter mv. Dette kan medføre behov for samarbejde og koordination med medarbejdere fra andre virksomheder.

Det ser ud til at markedet i nogen grad er opdelt så nogle af virksomhederne primært udlejer til private, mens andre også udlejer til offentlige arrangementer. Begrundelsen for at koncentrere sig om det private marked er at ansvaret hos lejeren er klart placeret og at telte og andet materiel lider mindre overlast. Især telte til de mere fashionable, private fester skal være i en upåklagelig stand.

Festmarkedet i vækst

De sidste ti år har været gode for festudlejningsbranchen. Mange har fået flere penge mellem hænderne og bruger derfor flere penge på at holde fest. Firmaarrangementerne er også blevet større, bl.a. som følge af fusioner i de virksomheder der anvender telte til personalefester.

Brancheforeningen har netop ændret sit navn fra Danmarks Serviceudlejerforening til Foreningen af Danske Festudlejere. Dette navneskifte kan indikere et øget fokus på totalkoncepter hvor lejernerne kan leje alt til festen og kan få bistand til selve planlægningen af den.

Der er også positive forventninger til de kommende år

på disse segmenter.

Derimod er der mere forbeholdne forventninger til udviklingen inden for by- og markedsfester samt festivaler. Der er allerede blevet færre arrangementer, og flere af byfesterne ser ud til at blive afviklet på en enkelt dag og dermed falder behovet for telte. Muligvis vil denne nedgang blive kompenseret af et stigende antal større sportsevents og messer.

Markedet for udlejning af oppustelige, mekaniske og kørende legeredskaber ser også ud til at være i vækst. I takt med den øgede velstand bliver der råd til at underholde børn og barnlige sjæle ved børnefødselsdage, familiefester, fester i idrætsforeninger og naturligvis til de større åbne arrangementer.

Konkurrencen øges

Konkurrencen ser ud til at blive stadig vanskeligere. Det skyldes dels at telte nu kan produceres så billigt at det for private og for foreninger kan betale sig at købe frem for at leje. Dels at etableringsomkostningerne er begrænsede så længe firmaet kun er et supplement til en anden indtægt. Helt små firmaer skal heller ikke svare moms så længe omsætningen er under 50.000 kr. årligt. Det betyder at nogle festudlejere især opererer på den beskedne del af markedet.

Endvidere er cirkuser og tivolier underlagt andre regler end festudlejere hvilket giver dem konkurrencefordele.

Foreninger, kommuner og institutioner udlåner eller udlejer egne telte. Enkelte af dem lader egne medarbejdere stille teltene op, evt. som led i jobtræning.

Begrænset udenlandsk konkurrence

Enkelte af de danske firmaer opererer i udlandet. Dette besværliggøres af at der er forskellige regler for telte, udstyr og opstillinger i hvert land og dermed forskelligt papirarbejde.

Enkelte nævner at nogle udenlandske firmaer udlejer telte til det danske marked og anvender egen arbejdskraft til at montere teltene. Det ser især ud til at ske i forbindelse med større offentlige arrangementer.

Telte og materiel

Teltmontører skal naturligvis kunne håndtere de telte og det materiel som virksomheden anvender.

Festudlejere har vidt forskelligt materiel. Telte er naturligvis det centrale i denne forbindelse. Telte består af master/rammer/rør, teltdug af PVC-presenning og evt. gulve. Hertil kommer at telte over en vis størrelse skal være forsynet med paniklys, udelys, nødudgange og brandslukningsudstyr. Teltdug til telte over 50 m² skal være lavet af flammehæmmet dug.

Oppustelige og mekaniske legeredskaber indgår i sortimentet hos mange festudlejere. Der stilles en lang række sikkerhedskrav til dem for at undgå at børn kommer til skade eller kvæles ved leg.

Lejeren kan også have brug for at leje borde, stole, service, opvarmning, belysning og en lang række andre produkter. Disse udlejningsprodukter vil vi ikke beskrive i detaljer her.

Der findes tre hovedtyper af telte:

Typer af telte

- Mastetelte, cirkustelte
- Rammetelte, stativtelte
- Lagertelte

Rammetelte er de mest udbredte.

- mastetelte

Mastetelte består af en eller flere master med barduner til at holde masterne og teltdugen på plads, typisk et cirkustelt. Opsætning af masten kan kræve en mobilkran. Nogle mastetelte er modulopbyggede. Der findes mange forskellige udgaver af mastetelte, men ifølge en af de interviewede opstilles de efter ensartede principper.

- rammetelte

I rammetelte erstattes masten af en bærende konstruktion, dvs. en ramme eller et stativ som er lavet af aluminiumsspær og -stænger eller -rør. Teltdugen hviler på den bærende konstruktion og er derfor ikke spændt ud ved hjælp af barduner.

En af fordelene ved rammetelte er at de kan monteres på mange måder, så de kan imødekomme vidt forskellige kundebehov til størrelse og indretning.

Enkelte virksomheder bruger kran til at stille de største rammetelte op. Udtjente rammetelte udlejes ofte til byggepladser mv. hvor de anvendes til overdækning af arbejdet.

- lagertelte⁴

Lagertelte er gittertelte. De skal kunne stå for et større vind- og snetryk og er derfor underlagt særlige godkendelsesregler. Viden om statik og rigtig surring af dem er vigtig.

De forskellige typer findes naturligvis i forskellige modeller. De fleste af dem vi har talt med, køber danskproducerede telte, men andre køber telte i udlandet, typisk i Tyskland. En del af modellerne kan bruges i kombination med andre telte hvilket er en stor fordel når ordren er for stor til at det enkelte firma kan stå for leverancen.

---

⁴ 'Lagertelte' omfatter ikke midlertidige overdækninger hvis ydervægge er af fast materiale som træ og stål

	<p>For en del år siden var teltdugen af bomuld og ikke brandimprægneret, men i dag stilles der krav om imprægnering. Det betyder at teltdugen kan smelte, men ikke brænde. Der siges dog at være partytelte til salg som ikke er imprægnerede.</p>
<i>Pavilloner</i>	<p>Nogle virksomheder tilbyder også pavilloner hvor gæsterne fx kan nyde velkomstdrinken. Disse består af rør som teltdug spændes ud mellem.</p>
<i>Innerlining</i>	<p>Innerlining er et relativt nyt tilbehør til teltet. Her 'fores' teltet indefra med tyndt klæde som på en himmelseng. Det kan være krævende at sætte op.</p>
<i>Oppustelige legeredskaber og – telte</i>	<p>En del af festudlejerne og selvfølgelig mange tivolier, cirkuser, eventmagere og andre virksomheder udlejer oppustelige legeredskaber så som hoppeborge, hoppepuder, forhindringsbaner, stole, søjler – og telte. Oppustelige telte anvendes typisk som reklamesøjle, legeredskab eller overdækning.</p> <p>Produkterne er fremstillet af PVC. Fremstilling og brug af produkterne er underlagt en række sikkerhedsmæssige bestemmelser om adgangsforhold og placering, opsætning, forankring, opsyn, vedligeholdelse og årlig inspektion. De skal kunne tilsluttes en elektrisk eller motordreven blæser/ventilator som konstant sørger for at legeredskaberne er oppustede.</p> <p>Oppustelige legeredskaber kan have mange udformninger. Der kan være forhindringer og tunneller børnene kan kravle igennem, slisker de kan rutsche nedad, net eller reb de kan klatre i, platforme de kan stå på og springe fra og puder og madrasser de kan hoppe på eller falde ned i. Der findes regler for brug af alle disse forskellige elementer og for placering og forankring af legeredskabet. Nogle udlejes kun hvis virksomheden står for betjeningen af og opsynet med dem, andre kan lejes mod at lejeren sikrer opsyn med dem når de er i brug.</p>
<i>Mekaniske legeredskaber</i>	<p>Mekaniske legeredskaber omfatter fx rodeotype. Også til mekaniske legeredskaber er der en række sikkerhedskrav og krav om opsyn.</p>
<i>Truck mv.</i>	<p>Som følge af forskellene på teltene har virksomhederne brug for forskellige hjælpemidler og –udstyr. De fleste bruger truck på lageret og nogle bruger terrængående truck på teltpladsen. De fleste råder også over forskelligt grej til at transportere telte, spær og stænger på lageret, fx sækkevogne, løftevogne og teltvogne.</p>
<i>Lastbiler og kraner</i>	<p>Alle virksomheder vi har talt med, råder over lastbiler til transport af telte og andet udstyr.</p>

For at kunne rejse de største mastetelte og rammetelte kræves mobilkraner som de største virksomheder derfor råder over.

Og enkelte virksomheder har traverskraner i lagerhallen så løft minimeres.

Plastsvejsler

Nogle af teltudlejerne råder over udstyr så de selv kan reparere iturevet teltdug.

Denne gennemgang illustrerer at virksomheder der lejer telte ud, spænder vidt i deres materiel og telte.

Få ændringer i telte forventes

I forhold til udvikling i udstyr mv forventer de interviewede kun ganske få ændringer i udstyr og teknologi. Det er muligt at fremstille telte af termodug hvilket vil gøre det muligt at holde varmen i telt om vinteren. Endnu er der ikke efterspørgsel efter denne ydelse. Derudover er det muligt at mindske træk ved at udvikle teltet så teltdugen slisses op i stængerne. Heller ikke denne ændring ser umiddelbart ud til at være forestående, da den vil koste flere mandetimer og dermed fordyre udlejningen.

Inspiration til nyudvikling ser i høj grad ud til at komme fra Tyskland. Det skyldes at de tyske teltproducenter er langt større end de danske og derfor har råd til at udvikle nye modeller. Samtidig stiller de tyske myndigheder langt flere krav til teltenes konstruktion og bæreevne. Krav som nogle af teltudlejerne forudser, kan vinde indpas i Danmark eller i EU, hvorfor de fremtidssikrer sig ved at købe tysk.

Udvikling af hjælpemidler til transport

Et af de områder hvor der synes at ske en udvikling, er inden for forskellige hjælpemidler til transport og fordeling af materiel på selve opstillingspladsen. Det er hjælpemidler der skal mindske det fysisk belastende arbejde og ofte samtidig sikre at det rigtige materiel med alle dele tages med. Hjælpemidler kan være lagerkasser på hjul designet til at rumme forskellige teltd dele. Det kan være truck der på grund af særlige dæk er skånsomme over for underlaget og derfor kan anvendes mange steder. Nogle virksomheder er i gang med at konstruere hjælpemidler og lastvogne så alt kan transporteres på hjul – også på teltpladsen. Det kan udmønte sig i mobile lagre hvor hver bil indeholder grej til et bestemt telt, for det minimerer både plukningsarbejdet og af- og pålæsningsarbejdet. Derudover minimerer det risikoen for at mangle teltd dele når teltet skal sættes op på pladsen.

Teltmontørernes jobområde

Festudlejningsbranchen er en branche med mange grænseflader til andre brancher ligesom mange andre brancher end festudlejningsbranchen beskæftiger sig med teltudlejning og teltopstilling. Teltmontører kan derfor være ansat i forskellige brancher og udføre en bred vifte af opgaver. Derfor er det væsentligt at afgrænse teltmontørernes jobområde og opgaver.

Et bredt og tværgående job

Hvilke opgaver løser teltmontøren i sit job?

Kendetegnende for teltmontørernes jobområde er at det er bredt og tværgående. Det kan rumme opgaver inden for lager og transport, teltmontage, indretning af telte, opstilling af legeredskaber, vedligehold af telte samt vagtfunktioner, kundebetjening og -rådgivning.

På baggrund af analysen har vi opstillet en bruttoliste over de opgaver som teltmontører kan løse. Det enkelte job kan bestå af forskellige udpluk af opgaver eller rumme de fleste opgaver. Det afhænger af hvor bredt sortimentet i virksomheden er, og hvor bredt teltmontørens job i virksomheden er.

En bruttoliste over opgaver i jobområdet

Bruttolisten inddeler teltmontørens job i fem opgavetyper:

1. Den første kontakt til kunden hvor grundlaget for aftaler og kontrakt laves.
2. Det forberedende arbejde i forhold til en konkret opgave.
3. Opgaveløsning hos kunden før og efter arrangementet.
4. Opgaveløsning hos kunden under arrangementet.
5. Opfølgende arbejde i virksomheden.

Bruttoliste – opgaver

1. Første kontakt til kunden

Den første kontakt til kunden hvor grundlaget for aftaler og kontrakt laves:

- Kundebesøg: Vurdering af opgave sammen med kunde og information til kunde om løsningsmuligheder.

2. Forberedende arbejde

Det forberedende arbejde ift en konkret opgave:

- Udarbejdelse af forslag til teltløsning og teltindretning.
- Indgåelse af kontrakt og information om regler for teltudlejning.
- Planlægning af teltmontage og vurdering af mate-

rialebehov.

- Planlægning af transportruter.
- Fremfindning af udstyr som fx telte, borde, stole, service, legeredskaber mm., på baggrund af kontrakt og information.
- Pakning og transport af materiel.

3. Opgaver før og efter arrangement

Opgaveløsning hos kunden før og efter arrangementet:

- Kontakt til kunden for afklaring af kontrakt og aftaler.
- Bedømmelse af opstillingssted (beregning af vindforhold, vurdering af underlag, brandsikring, placering af telte mm).
- Instruksjon og igangsætning af frivillige ved opstilling.
- Planlægning og montage af telt(e) (udlægning af materialer).
- Udlægning/opklodsning af gulv (evt. stillads).
- Indretning af telt(e) (fx borde, stole, små scener, lys, garderober, sovetelte).
- Opstilling af maskiner (fx sodavands- og kaffemaskiner, opvarmning).
- Opstilling af oppustelige og mekaniske legeredskaber.
- Instruksjon af kunden i forhold til telt og legeredskaber.
- Instruksjon og igangsætning af frivillige når teltet tages ned.
- Nedtagning af telt(e), inventar, legeredskaber mm.
- Pakning og transport af materiel.

4. Opgaver under arrangement

Opgaveløsning hos kunden under arrangementet:

- Foretage opsyn med telt.
- Foretage opsyn med legeredskaber under fest.
- Være brandvagt.
- Kundebetjening.

5. Opfølgende arbejde

Opfølgende arbejde i virksomheden:

- Stille materiel på plads på lager mm.
- Vask, vedligeholdelse og reparation af telte, borde, stole, service mm.
- Fremstilling af materiel i træ og jern.

Grænseflader til andre jobområder og brancher

Teltmontørers jobområde har mange grænseflader til andre brancher hvor der samarbejdes med leverandører om det enkelte arrangement.

Grænseflader til andre brancher

For det første har flere festudlejningsvirksomheder et samarbejde med vognmænd som tager sig af kørslen af telte og evt. andet materiel, service eller andet udstyr, når udlejeren ikke har tilstrækkelig kapacitet til selv at gøre det.

For det andet arbejder nogle festudlejere tæt sammen med restauranter, selvstændige kokke og tjenere, mens andre har eget serveringspersonale. Og enkelte påtager sig enkle opgaver med fødevarefremstilling, fx popcorn eller pølser.

For det tredje skal teltene vaskes, imprægneres og repareres hvilket enten gøres af den enkelte udlejningsvirksomhed eller også sendes opgaven videre til vaskeri eller teltproducent.

For det fjerde skal udstyr og materiel repareres hvilket enten kan varetages af udlejer eller sendes til andre.

For det femte er der en grænseflade til underholdningsbranchen idet nogle teltudlejere arbejder sammen med eventmagere.

Også i forhold til tivolier er der en grænseflade da nogle festudlejere udlejer oppustelige og mekaniske lege-redskaber som hoppeborge og rodeotyre.

Endelig er der en grænseflade til stilladsvirksomheder. Det skyldes at det kan være nødvendigt at bygge et stillads som teltet kan stå på når grunden skråner meget. Endvidere kræves stilladscertikat hvis der skal bygges scener over 1 meter, fx i forbindelse med koncerter og musikfestivaler.

Faktorer der påvirker teltmontørens job og opgaver

Faktorer der påvirker teltmontørers job

Analysen peger på flere faktorer der påvirker teltmontørernes job og hvilke opgaver de løser i forhold til den opstillede bruttoliste. To helt grundlæggende faktorer er virksomhedens størrelse og den enkelte virksomheds produktsortiment.

..virksomhedens størrelse

I større virksomheder har de enkelte områder stort volumen hvilket gør det muligt at specialisere jobbene. Der kan være særskilt lager- og kontorpersonele samt personale der tager sig af serviceudlejningen.

Elektronisk lagerstyring er aktuelt for større virksomheder med stor kapacitet og stort lager. Elektronisk lagerstyring kan betyde en specialisering af lagerjobbet i stedet for at flere henter varer på lageret.

I lidt større virksomheder synes der at være en grundlæggende arbejdsdeling mellem de medarbejdere der har med telte, transport og inventar at gøre, og de medarbejdere der har med pakning af service, opvask og evt. servering at gøre. Teltmontøren kan hjælpe til på sidstnævnte felter, men kun transport af servicen hører til teltmontørens faste opgaver.

I mindre virksomheder er de enkelte job ofte bredere fordi volumen i opgaverne ikke giver basis for specialisering.

Et andet gennemgående kendetegn for både store og små virksomheder synes at være at det første kundebesøg og vurdering af opgaven foretages af en særlig erfaren medarbejder eller af lederen af virksomheden. Alle teltmontører vil derfor ikke gennemføre de første kundebesøg.

Denne opgave handler om sammen med kunden at drøfte og vurdere mulige teltløsninger i forhold til pladsen, arrangementets art og antallet af personer.

..variationer i sortiment

Virksomhedernes sortiment har også betydning for teltmontørernes job og opgaver. Sætter virksomheden på arrangementer med mange aktiviteter der kræver et stort sortiment af serviceydelser, eller sætter virksomheden på arrangementer med få aktiviteter, fx primært teltudlejning?

Det fremgår af analysens interview og workshop at store arrangementer hvor mange forskellige serviceydelser benyttes til at skabe festen eller eventen, kan få større betydning i fremtiden. De enkelte virksomheder vil derfor enten vokse eller indgå i netværk med andre virksomheder og på den måde skabe mulighed for at tilbyde det brede sortiment af serviceydelser, fx både telte, borde, service, mad, legeredskaber, underholdning og toiletløsninger. Netværksvirksomheder eller underleverandører leverer fx mad, underholdning, toiletter og fyrværkeri. Dette brede sortiment af serviceydelser og samarbejdet med andre virksomheder sætter i høj grad fokus på kommunikative kompetencer.

..særlige opgaver under arrangementet, fx vagt, opsyn og kundebetjening

De fleste teltmontører løser typisk opgaver inden selve festen/eventen eller efter denne. Ved nogle arrangementer har teltmontører også opgaver at løse under selve arrangementet.

Det kan være som teltvagt. Hvis teltet fx er slået op på

en tagterrasse i fjerde sals højde, kan det være en tryghed at der hele tiden er en person der holder opsyn med teltet. Det kan også være i form af brandvagt for at skabe større sikkerhed under festen, og det kan være i form af vagter der udgør et beredskab og kan agere i ved ulykker og i katastrofesituationer. Disse opgaver er så småt ved at komme og afspejler udviklingen hen mod større og større arrangementer. Denne udvikling kan aktualisere nye roller for teltmontører i form af forskellige vagtfunktioner.

Kundebetjening er en anden type opgave som teltmontører kan komme ud for at skulle løse under festen. Det kan være i forbindelse med opsyn og 'drift' af legeredskaber eller salg af drikkevarer, snacks og slik.

Selv om disse opgaver kan få øget vægt, vil kernen i teltmontørernes opgaver fortsat ligge i montage, opstilling og nedtagning af telte, altså opgaver der foretages inden og efter afholdelsen af selve arrangementet.

Arbejdsforhold og -organisering

Teltemontørernes arbejdsforhold og den måde arbejdet er organiseret på, har naturligvis betydning for hvilke kompetencer teltemontørerne skal have for at udfylde jobbet.

Fleksible arbejdstider

For lejerne er det helt afgørende at arrangementets tidsplan kan holde. Disse tidsplaner kommer derfor i høj grad til at styre teltemontørernes planlægning og løsning af arbejdet. Og derfor er et af de vigtige kriterier når nye teltemontører skal ansættes inden for festudlejningsbranchen, at de accepterer fleksible arbejdstider.

Manuelt arbejde

Der er meget manuelt, hårdt fysisk arbejde med mange tunge løft i branchen. Og tempoet kan være højt.

Det kræver at de enkelte teltemontører er indstillede på at tage fat rent fysisk og at de bruger korrekte arbejdsstillinger. Mange opgaver må også løses ved flere hænders hjælp.

Projektarbejde

Tilrettelæggelsen af arbejdet minder i høj grad om projektarbejde. Hver kundeopgave er et projekt med egen tidsplan og det bemannes i forhold til projektets indhold og omfang.

Rollen som projektleder og arbejdsleder

I nogle virksomheder udnævnes en projektleder som er ansvarlig for opgavens udførelse i alle faser: forberedelse, gennemførelse og opfølgning. I andre udpeges der ikke en projektleder.

Almindeligt er det til gengæld at teltemontører skal være parate til at påtage sig rollen som arbejdsleder på plad-

sen for at udnytte såvel kollegers som frivillige hjælperes arbejdsressourcer i opgaven. Det forudsætter overblik og god arbejdstilrettelæggelse.

Skiftende opstillingspladser og uforudsete situationer

Dette overblik skal teltmontøren danne sig på opstillingspladsen. Eftersom telte slås op på skiftende pladser, kan teltmontører ikke alene bygge på standarder og vante rutiner. De må også have vilje til kreative løsninger og til at løse de uforudsete problemer der opstår. Vante rutiner, regler og nytænkning i løsningsmuligheder er nødt til at gå hånd i hånd for at kunne tilfredsstille kunders ønsker.

Fleksibelt samarbejde med kolleger og frivillige

Som teltmontør arbejder man derfor som udgangspunkt sammen med andre om at løse projektet. Teltmontører skal være parate til at arbejde sammen med skiftende makkere og skiftende team afhængigt af hvilket telt der skal konstrueres og hvilken type arrangement der er tale om.

Teltemontørerne kan i nogle virksomheder have en fast kollega han arbejder sammen med, men vil være afhængig af andre kollegers, vikarers og frivilliges hjælp til at montere store telte.

Vagtfunktioner løses alene

Som nævnt er vagtfunktioner ved at udvikle sig til en ny opgave for teltmontører. At være vagt byder på en helt anden måde at arbejde på end det tætte samarbejde med kolleger, vikarer og frivillige under selve montagen af teltet. Det er funktioner der i højere grad udføres alene og kræver en personlig udstråling af autoritet og overblik. Vagtarbejdet har derfor en anden karakter.

Ufaglærte medarbejdere

Hvem er teltmontørerne i dag?

Den typiske teltmontør er en ufaglært mand med kort skolebaggrund. Vi har dog også mødt teltmedarbejdere med en håndværksmæssig baggrund eller en baggrund i militæret.

Som i andre brancher har nogle af de ansatte vanskeligt ved at læse og skrive. Også medarbejdere med en anden etnisk baggrund end dansk kan have vanskeligt ved det danske sprog.

Det er naturligvis vigtigt at tage højde for medarbejdernes skolebaggrund så niveauet matcher når uddannelse skrues sammen.

Sidemandsoplæring og enkelte kurser

Medarbejderne har lært at udføre arbejdet ved sidemandsoplæring og evt. leverandørkurser. Enkelte nævner at leverandører også støtter oplæringen med videoer.

Nogle af arbejdsfunktionerne kræver uddannelse. Fx

stort kørekort, truckcertifikat eller krancertifikat. Så det har nogle af medarbejderne.

Få helårsansatte

Relativt få teltmontører er helårsansatte. En del flere ansættes for sæsonen. Enkelte er ansat med løntilskud. I nogle virksomheder er der tradition for at de sæsonansatte vender tilbage år for år. I andre virksomheder er der store vanskeligheder med blot at fastholde medarbejderne i sæsonen idet en del af de sæsonansatte holder op inden sæsonen er slut.

Det ser ud til at østeuropæisk arbejdskraft er ved at vinde indpas i enkelte virksomheder, enten for sæsonen eller til at løse specifikke opgaver. I festudlejningsbranchen kræves arbejdstilladelse, mens artister er fritaget herfor.

Rekrutterings- og fastholdelsesvanskeligheder

Adskillige af de virksomheder vi har talt med, har stigende problemer med at rekruttere den arbejdskraft de gerne vil have. Det skyldes at ledigheden i øjeblikket er så lav at det er muligt at finde beskæftigelse der er bedre betalt eller mindre hårdt.

Tilsvarende oplever nogle virksomheder at nye medarbejdere hurtigere holder op igen.

Kompetencekrav og -ønsker

Hvilke krav om kompetencer stiller virksomhederne – og hvilke ønsker har de til uddannelse? Det har vi spurgt de interviewede ledere om.

Få krav til nye medarbejdere

Virksomhederne stiller relativt få krav til nye medarbejdere. Først og fremmest er der krav om mødestabilitet, stor arbejdstidsmæssig fleksibilitet, kræfter, arbejdsomhed og samarbejdsevne. Håndværksmæssig kunnen er også et plus. Derudover er der nogle af virksomhederne der efterspørger selvstændighed, ansvarlighed og nysgerrighed da medarbejderne hurtigt skal kunne arbejde selvstændigt. Nogle kræver stort kørekort og ser gerne truckcertifikat, krancertifikat og hængerkort.

De virksomheder som har kunder på den mere fashionable del af markedet, stiller flere krav til medarbejdernes fremtoning, indlevelse, tolerancetærskel og kommunikationsevne, herunder at kunne tale dansk så kunden forstår dem. En af virksomhederne foretrækker derfor studerende som vikarer.

Indstilling meget vigtig

Indstilling til arbejdet er afgørende. Hvis indstillingen til arbejdet ikke er rigtig, risikerer medarbejderen fyring. Fyring kan komme på tale hvis medarbejderen er uengageret og sløser med sikkerheden eller materiellet, eller hvis han ikke kan arbejde sammen med andre og fx insisterer på at overholde pauser, selv om der er

behov for at han giver en hånd.

Uddannelse kan øge sikkerheden og forbedre arbejdsmiljøet

De interviewede ledere ser ud til at være enige om at uddannelse er vigtig på to områder: sikkerhed samt instruktion og arbejdsledelse. Nogle peger derudover på andre områder.

Ønskerne til kompetenceudvikling går især i retning af at styrke sikkerheden i teltmontagen. Dette er bl.a. begrundet i at den enkelte opgave berører et stadigt stigende antal personer og løsningsmulighederne bliver mere og mere komplicerede. Mere viden vil også kunne forbedre arbejdsmiljøet.

Konkrete formulerede ønsker vedrører bedre kendskab til regler på området, fx regler for brandsikkerhed i telte og regler for el-sikkerhed.

Instruktion og arbejdsledelse

Et andet felt som de fleste af de interviewede efterspørger, er uddannelse i at kunne instruere kunder og at kunne lede arbejdet. Denne kompetence er især relevant når teltmontage varetages af en enkelt erfaren teltmontør i samarbejde med nyansatte, vikarer eller frivillige.

Kompetenceområder

På baggrund af den gennemførte analyse vil vi pege på fem vigtige kompetenceområder inden for teltmontørernes jobområde. Disse fem områder er følgende:

Fem kompetenceområder

1. Kompetencer i forhold til montage, indretning og nedtagning af telte samt legeredskaber hos kunden.
2. Kompetencer i forhold til administration, kommunikation og samarbejde.
3. Kompetencer inden for forskellige specialydelser, fx servering, sceneopbygning, kundebetjening og vagtfunktioner.
4. Kompetencer i forhold til lager, logistik og transport.
5. Kompetencer i forhold til vedligeholdelse og fremstilling af materiel.

Den *faglige* kerne i teltmontørernes job ligger i de to første kompetenceområder, men de tre øvrige områder er af stor betydning for at kunne bestride jobbene som teltmontører.

I det følgende vil vi beskrive de enkelte kompetenceområder.

1. Kompetencer i forhold til montage, indretning og nedtagning af telte samt legeredskaber

Telte og legeredskaber

Dette område består af teltmontørernes arbejde med montage, indretning af telte samt nedtagning af telte. Endvidere opstilling af andet oppusteligt, mekanisk og elektrisk udstyr. Arbejdet foregår ude hos kunden inden og efter et arrangement.

Kompetenceområdet dækker den helt grundlæggende faglige viden for teltmontører og er relevant for alle i branchen. I dag er der ikke mulighed for at udvikle de grundlæggende kompetencer i uddannelsesmæssig sammenhæng, men behovet herfor er der. En uddannelse på dette kompetenceområde kunne være et kvalitets- og sikkerhedsstempel for branchen for at synliggøre over for kunder og brugere at arbejdet udføres af kompetent personale.

Nøgleopgaverne inden for kompetenceområdet er følgende:

- Bedømmelse af opstillingssted (beregning af vindforhold, vurdering af underlag, brandsikring samt placering af telte mm).
- Planlægning og montage af telt(e) (udlægning af materialer).
- Udlægning/opklodsning af gulv (evt. stillads).
- Indretning af telt(e) (fx borde, stole, små scener,

- lys, garderober, sovetele, placering af service).
- Opstilling af maskiner (fx sodavands- og kaffemaskiner, opvarmning).
- Opstilling af oppustelige og mekaniske legeredskaber.
- Foretage opsyn med legeredskaber og evt. telt under fest.
- Nedtagning af telt(e), inventar, maskiner og legeredskaber.

Kompetencer

På baggrund af analysen tegner der sig en undergruppering af kompetencer inden for dette område i fire forskellige retninger:

- Telttyper, materiel og arbejdsgange i montage af telte.
- Vurderingsgrundlag for teltmontage.
- Oppustelige og mekaniske legeredskaber.
- Sikkerhed for kunden og egen sikkerhed.

Telttyper, materiel og arbejdsgange i montage af telte

Overblik over forskellige telttyper

Teltmontører har behov for at have et overblik over forskellige typer af telte, fx rammetelte, mastetele og lagertelte, og et overblik over de forskellige principper som teltene fungerer efter.

Grundlæggende teoretisk og praktisk viden om rammetelte

Rammetelte er mest anvendt. Disse telte kunne danne afsæt for en dyberegående praktisk og teoretisk viden om telte hos teltmontører. Denne viden omfatter kendskab til materiel, til kvalitetsstandarder for teltene samt montage af telte. Vigtige kompetencer er viden om grundlæggende principper for teltopstilling og praktisk viden/erfaring med arbejdsgange ved teltopstilling.

Tegningsforståelse og kvalitetscheck af teltopstilling

Afgørende er det desuden at kunne læse og arbejde efter tegninger af teltopstillinger og pladsfordelingsplaner. Det er vigtigt at teltmontøren evner at visualisere teltmontage og teltindretning på baggrund af tegninger. Dels for at kunne forklare kunden hvordan det endelige resultat kommer til at se ud, dels for at kunne give korrekt arbejdsinstruktion til kolleger, vikarer og frivillige hjælpere.

Desuden er det vigtigt at teltmontøren kan foretage et kvalitetscheck af montage og indretning, efter arbejdet er færdigt og inden kunden tager teltet i brug.

Kendskab til mastetele og lagertelte

Mastetele og lagertelte afviger fra rammetelte på forskellig måde. Masteteltet har en anden konstruktion der kræver speciel viden om tilrigning og opsætning. Især er viden om træk på tovværk, spændebånd, barduner og jordspyd samt underlagets betydning for fastgørelse af spydene vigtig. Masteteltet har nemlig ikke, som rammeteltet har, en bærende konstruktion hvorpå dugen hviler. Vigtig viden om lagertelte er at kende til

	<p>de særlige kvalitetskrav der gælder for dem. Kvalitetskrav der blandt andet handler om at kunne modstå et vist snetryk.</p>
<p><i>Opklodsning af gulve og opbygning af små scener</i></p>	<p>Et plant og sikkert gulv er af stor betydning for et godt arrangement. Derfor er viden og erfaring med at opklodse gulve og bygge små scener også afgørende kompetencer for at kunne indrette teltet.</p>
<p><i>Opsyn med telt under fest</i></p>	<p>En konsekvens af at telte kan sættes op i højden og på mange forskellige underlag, er at kunden i nogle tilfælde ønsker kvalificeret opsyn med teltet under festen. Vi har valgt at placere denne opsynsfunktion under det første kompetenceområde da funktionen især knytter sig til teltmontørernes faglige viden om telte og, som det senere fremgår, legeredskaber. For at kunne holde opsyn er det vigtigt at teltmontører har overblik over vigtige checkpunkter for at teltet står sikkert og forsvarligt.</p>
<p><i>Vurdering og planlægning af teltmontage</i></p>	<p>Vurderingsgrundlag for teltmontage</p> <p>Inden teltmontøren stiller telt op, skal han kunne foretage en samlet vurdering af forskellige parametre som vindforhold, underlag mm og disse parametres samlede betydning for teltmontagen. Teltmontøren har derfor behov for kompetencer der gør ham i stand til både at vurdere, beregne og planlægge teltets montage og opstilling.</p>
<p><i>.. beregning af vindtryk</i></p>	<p>Disse kompetencer er afgørende da teltene (specielt rammetelte) bliver konstrueret på mange forskellige måder afhængig af kundens behov. Trykpåvirkningen af de forskellige teltmontager er ikke ens og derfor vigtig at beregne. Erfaringen fra pilotuddannelsen i Aalborg er at teltmontører primært baserer sig på erfaringer med påvirkning fra sne og vind, ikke på statikberegninger. Teltløsningerne udvikler sig imidlertid hastigt, så erfaringer med andre teltmontager er ikke altid tilstrækkeligt. Både erfaring og at kunne beregne trykpåvirkning er vigtige for at kunne forbedre sikkerhed i teltmontage.</p>
<p><i>..vurdering af underlag</i></p>	<p>Desuden er der behov for at teltmontøren kan vurdere underlaget hvor teltet skal stå. Fx er de anvisninger på dimensioner for jordspyd der følger med et telt, baseret på moræneler. For at kunne anvende jordspyd forsvarligt på andre jordbundstyper er det afgørende at teltmontøren kan vurdere hvad opstilling af et telt i sand eller på asfalt betyder for fastgørelse af teltet.</p>
	<p>Oppustelige og mekaniske legeredskaber</p> <p>En del festudlejere udlejer som nævnt også oppustelige og mekaniske legeredskaber. Det betyder at teltmontørens arbejde også kan bestå i at planlægge, opsætte og nedtage disse – samt at betjene og evt. føre tilsyn med dem. Arbejdet med legeredskaber foregår hos kunden</p>

både før, under og efter et arrangement.

Opsætning af legeredskaber er underlagt strenge sikkerhedsregler så ulykker minimeres. Det drejer sig fx om regler for placering, hældning på terræn, højde, pladskrav, forankring, krav til blæserkapacitet, tilsyn mv.

Nøgleopgaverne er

- Bedømmelse af opstillingssted (vurdering af underlag, placering samt vurdering af vindforhold).
- Opstilling af legeredskab.
- Opsyn med legeredskabet under brug, herunder med de elektriske installationer.
- Nedtagning af legeredskabet.

Teoretisk og praktisk kendskab til legeredskaber og regler for opstilling og brug

Den der stiller op, skal kunne vurdere om pladsen lever op til kravene, kunne etablere adgangsveje og hegn, kunne forankre legeredskabet forsvarligt, samt foretage rutineinspektion inden redskabet tages i brug.

For oppustelige legeredskaber gælder endvidere at opstilleren skal kunne vurdere om aktuelle vindforhold muliggør opsætning, kunne tilslutte blæseren så trykkravene opfyldes, og sikre at blæseren fungerer upåklageligt. Derudover er det vigtigt at kunne forudse hvor der er særligt behov for at holde opsyn.

Nedtagning af legeredskabet skal naturligvis også foregå forsvarligt.

Opsyn

Under brugen skal opstilleren føre tilsyn eller sikre sig at andre gør det. Samt gribe ind hvis brugen ikke er forsvarlig og der forekommer uheld. For oppustelige legeredskaber gælder endvidere at opstilleren skal gribe ind og sørge for evakuering hvis trykket daler, legeredskabet revner eller der kommer kraftige vindstød.

I tilfælde af ulykker er kendskab til førstehjælp vigtig.

Behov for at styrke sikkerheden

Sikkerhed for kunden og egen sikkerhed

Der er generelt behov for at udvikle kompetencer der kan styrke sikkerheden i såvel produkt som arbejde. Sikkerhed kan ses fra to vinkler; sikkerhed for kunden/brugerne og teltmontørens egen sikkerhed.

..for kunde og andre der færdes i området

For at styrke sikkerheden for kunder og andre der færdes i telt og opstillingsområde, er der brug for at teltmontører har nøje kendskab til regler for brandsikring af telte og teltplads. Dernæst er der brug for at disse regler bliver omsat til arbejdsrutiner og kvalitetscheck. Teltmontørerne arbejder med meget forskelligt elektrisk udstyr så det er vigtigt at teltmontørerne har kendskab til kompetenceskel og afgrænsning af teltmontørernes arbejde i forhold til stærkstrømsregulati-

vet.

Teltmontørerne bør også have kendskab til gasreglementet da mange teltmontører bruger gas til opvarming af telte.

Som allerede nævnt er det også meget afgørende at teltmontørerne er helt opdateret med regler for sikker montage og fastgørelse af telte samt sikker brug af legeredskaber.

..formidling af regler for sikkerhed

Et stort bidrag til sikkerhed for kunden er teltmontørernes formidling af deres viden om de forskellige risici. Det er derfor vigtigt at teltmontørerne kan formidle deres viden på en klar og overskuelig måde.

..for teltmontørerne

Arbejdsmiljølovens generelle bestemmelser gælder naturligvis også for teltmontage. Det indebærer bl.a. at teltmontører påtager de sig et arbejdsgiveransvar når de leder andre (også frivillige) i forbindelse med teltmontage, og de skal derfor kende arbejdsmiljølovens bestemmelser herom. Når teltmontører anvender kran, skal de naturligvis følge Arbejdstilsynets regler for arbejde med kran. Derudover findes en generel bestemmelse i Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter om at de bærende konstruktioner skal være stabile under alle vejrforhold ved indretning og opstilling af forsamlings- telte mv. (§1.2.3)

Sikkerhed for teltmontørerne handler derudover om at styrke teltmontørernes egen bevidsthed om risici, rigtige arbejdsstillinger og god løfteteknik (ergonomi). Desuden er det vigtigt at teltmontører kan yde førstehjælp til hinanden og til kunder. Endelig har teltmontører med en række forskelligt udstyr at gøre så det er afgørende at kende til sikkerheds- og arbejdsmiljømæssige aspekter ved brugen af dette udstyr.

Teltmontørerne løser typisk opgaver med skiftende kolleger og frivillige hjælpere. Derfor er det vigtigt at teltmontører har en fælles faglig platform at tage afsæt i. Med faglig platform mener vi teltmontørernes faglige (formulerede og tavse) viden, fagsprog, fagets standarder og rutiner mv. Al den faglige indforståethed der får samarbejdet til at glide sikkert og effektivt uden at der skal bruges mange ord.

Den faglige platform kan bruges som ramme for fælles opgaveløsning og kvalitetscheck blandt kolleger og bruges til at instruere frivillige hjælpere i opgaveløsning. Dette har stor betydning for udviklingen af sikkerheden i montage af telte og i teltmontørernes arbejde.

Sikkerhedstemaet er meget vigtigt i dette kompetenceområde. Til området hører en del regelsæt som både

nye i branchen og erfarne i branchen har brug for at få introduceret og løbende ajourført. Blandt andet fordi der kan forventes nye regelsæt på området og revisioner af gamle i forhold til europæisk målestok.

Læsevanskeligheder hos en del teltmontører og hjælpere kan gøre det vanskeligt at udvikle og ajourføre en fælles faglig platform.

2. Kompetencer i forhold til administration, kommunikation og samarbejde

Dette kompetenceområde dækker kompetencer i forhold til administration, kommunikation og samarbejde i forhold til løsning af kundevendte opgaver.

Kompetencerne er tværgående i forhold til den samlede opgaveløsning. Det betyder at der ikke på samme måde som for det foregående kompetenceområde kan udpeges deciderede nøgleopgaver, men behovet for kompetencerne viser sig især i følgende opgaver:

- Kundebesøg: Vurdering af opgave sammen med kunde og information til kunde om løsningsmuligheder.
- Udarbejdelse af kontrakt, forslag til teltløsning og teltindretning.
- Indgåelse af kontrakt med kunden og information om regler for teltudlejning.
- Kontakt til kunden for afklaring af kontrakt og aftaler inden teltet sættes op.
- Instruktion og igangsætning af frivillige ved opstilling og nedtagning af telte.
- Instruktion af kunden i forhold til brug af telt, maskiner og legeredskaber.

Kompetencerne kan inddeles i to områder. Det første område har fokus på administration, kommunikation og samarbejde i forhold til kunden, fx kontrakter, aftaler, kommunikation og instruktion. Det andet har fokus på samarbejde og kommunikation mellem kolleger og frivillige.

De fleste kundevendte opgaver løses af ledere og erfarne medarbejdere, som fx tager sig af indledende kundebesøg, aftaler med kunden om opgaven og forhandling af kontrakt. Alle medarbejdere har dog brug for grundlæggende viden og kompetencer inden for området.

Kompetencer i forhold til administration

Der er derfor behov for at skelne mellem en grundlæggende viden om betydningen af indgåelse af en kontrakt der er regulerende for opgaveløsningen som alle har brug for, og selve den administrative udarbejdelse af kontrakten som et mindretal skal kunne.

...grundlæggende viden om

Alle teltmontører har behov for en grundlæggende vi-

kontraktarbejde vigtig for teltmontører

den om kontraktarbejde. De fleste kan komme i den situation at skulle tale med kunden om indholdet i kontrakten. Derimod har teltmontører ikke brug for at kunne udarbejde kontrakter. De udarbejdes typisk af ledere eller administrativt personale.

Udarbejdelse af kunde-kontrakter...

Udarbejdelse af kunde-kontrakter forudsætter et overblik over virksomhedens arbejds- og udlejningsmæssige kapacitet samt et overblik over mulige fest-/teltløsninger der kan imødekomme kundens behov.

I kontraktarbejdet er det en fordel at have indblik i forsikringsregler, hvor man kan få tilladelser til opstilling af telte mm, hvordan tilbud beregnes og hvordan kontrakter udfærdiges og indgås.

..og pladsfordelingsplaner er opgaver for andre

Selv om kunden har ansvar for udarbejdelse af pladsfordelingsplaner, tilbyder flere virksomheder at udarbejde forslag til pladsfordelingsplan. Disse planer udformes på baggrund af regler for opstilling og indretning af telte samt pladser. Pladsfordelingsplanerne skal godkendes inden teltet kan stilles op. Som det fremgår af førstnævnte kompetenceområde, er det vigtigt at teltmontører kan bruge disse planer, men de skal ikke nødvendigvis kunne udarbejde dem.

Teltmontørernes kommunikative kompetencer afgørende

Anderledes forholder det sig med kommunikation og samarbejde i forhold til kunden. Alle teltmontører har brug for en grundlæggende viden om betydningen af personlig udstråling, kropssprog og konstruktiv kommunikation. Det er vigtigt at teltmontører kan skabe dialog med kunden. Disse dialoger kan foregå som besøg og telefonsamtaler før og efter opgaven. Mens teltet stilles op, kan der desuden være samtaler med kunden om fx fortolkning eller decideret genforhandling af kontrakten. Hertil kommer instruktion af kunden og kvalitetscheck af arbejdet sammen med kunden. I alle disse situationer er det afgørende at den enkelte teltmontør har gode kommunikative kompetencer. Det er fx vigtigt at kunne instruere så frivillige og kunden forstår det, fx ved at instruktionen er struktureret og forklarende. Desuden er det afgørende at kunne håndtere forhandlings- og konfliktsituationer hvis disse opstår i dialogen om fx fortolkninger af aftale.

Det andet område inden for administration, kommunikation og samarbejde dækker de interne samarbejdsrelationer mellem kolleger, frivillige hjælpere og arbejdsleder.

Samarbejde i fleksible team

Som tidligere beskrevet, er den faglige platform mellem kolleger et vigtigt fundament for et godt teamsamarbejde og for en kvalificeret instruktion af frivillige. Teamsamarbejdet beror naturligvis også på en vilje til at samarbejde og en viden om kommunikation, kropssprog og håndtering af interne konflikter. Teltmontører

arbejder ikke i faste team. De enkelte team sammensættes i forhold til opgavens indhold hvilket stiller store krav til den enkelte teltmontørs kompetencer til at indgå i det praktiske samarbejde og til at kommunikere tydeligt i teamet.

Instruktion og ledelse af frivillige hjælpere

Teltmontørerne har ofte til opgave at instruere frivillige hjælpere og at lede arbejdet. Teltmontørerne har ikke altid formel status af leder og skal derfor være i stand til at sætte sig i respekt i kraft af sit overblik, sin viden og evne til at give instruktion. Instruktionen skal være motiverende og være knyttet til overblik over tilrettelæggelse af arbejdet.

Dette stiller store krav til teltmontørers kompetencer. De skal have gode evner til at beskrive/visualisere og forklare de opgaver der skal løses. Desuden skal de kunne tackle de konflikter og misforståelser der kan opstå.

Behov for branchetoning af administration, kommunikation og samarbejde

Inden for arbejdsmarkedsuddannelserne findes i dag forskellige uddannelser der kan danne udgangspunkt for den kompetenceudvikling teltmontører har behov for. Disse uddannelser er udviklet til andre brancher og andre samarbejdsrelationer. Derfor er det vigtigt at der sker en branchetoning af uddannelserne så de tager udgangspunkt i teltmontørernes arbejdsforhold og arbejdsorganisering, specielt det fleksible teamsamarbejde, den uformelle arbejdsledelse og de frivillige hjælpere.

3. Kompetencer inden for forskellige specialydelser

Teltmontørernes jobområde er som nævnt bredt. Derfor har vi samlet en række kompetencer som ligger i grænsefeltet mellem dette jobområde og andre job/brancher. Med udgangspunkt i bruttolisten af opgaver vil vi pege på følgende opgaver som specialydelser:

- Opsætning af store scener og plane gulve ved hjælp af stillads.
- Borddækning.
- Vagt (fx brandvagt).
- Servering ved fest.
- Kundebetjening ved boder, legeredskaber og forlystelser.
- Tilberedning af snacks og slik.

De to første opgaver foregår inden arrangementet finder sted, hvorimod de fire sidste foregår under arrangementet.

Specialydelser dækket af eksisterende uddannelses-

Fælles for flere af disse specialydelser er at de kompetencer der er nødvendige for at kunne løse opgaverne,

muligheder

er reguleret af certifikater, obligatoriske kurser eller er mulige at erhverve sig gennem eksisterende uddannelse.

Opsætning af store scener og plane gulve ved hjælp af stillads forudsætter et stilladscertifikat.

Servering og tilberedning af snacks forudsætter en kompetence inden for hygiejne som det lovpligtige hygiejnekursus giver.

Kontrollør- og vagtområdet er også et område hvor der i forvejen findes kurser, blandt andet vagtkurser og crowd control. Der er specielt behov for fokus på brandvagt og viden om brandslukning samt om hvordan man kan lede mange mennesker når ulykken eller katastrofen sker.

Kompetencebehovet inden for kundebetjening kan sandsynligvis også dækkes idet der findes forskellige kurser inden for området.

Dette sammensatte kompetenceområde kan ændre sig. Der kan komme flere specialydelser end dem vi kan pege på i dag. Det afhænger i høj grad af hvordan grænsefladen til andre leverandører udvikler sig i fremtiden. Desuden kan der i dag forekomme flere specialydelser end dem vi kan pege på med baggrund i denne analyse.

4. Kompetencer i forhold til lager, logistik og transport

Selv om der ikke er tradition for mange krav om kompetencer ved rekruttering af nye teltmontører, er stort kørekort, truckcertifikat samt krancertifikat vigtige kompetencer at have i arbejdet som teltmontør. Kompetenceområdet er bredere end selve transportarbejdet. Det dækker også lagerarbejde, fordeling af materiel og kranarbejde i forbindelse med opsætning af telte.

Nøgleopgaverne inden for kompetenceområdet er:

- Planlægning af transportruter.
- Planlægning af teltmontage og vurdering af materialebehov.
- Plukning af udstyr på baggrund af kontrakt og vurdering af materialebehov (telte, borde, stole, service, legeredskaber mm).
- Pakning og transport af materiel.
- Fordeling af materiel på plads, fx med truck.
- Opstilling af mastetelte på plads, evt. med kran.
- Stille materiel på plads på lager.

Kort- og rutebeskrivelser

Lederen i virksomheden eller en erfaren medarbejder gennemfører normalt den overordnede ruteplanlæg-

ning. Teltmontørernes opgave er at køre lastbilen hvilket helt konkret indebærer at finde vejen. Derfor er der brug for at kunne læse kort- og rutebeskrivelser.

Omsætte materialebehov til pakkedliste

Den overordnede planlægning af teltmontage foretages ofte af lederen i virksomheden, men den enkelte teltmontør skal på det konkrete plan kunne omsætte vurdering af materialebehov til det udstyr der skal pakkes og medbringes til opgaven. I nogle virksomheder udarbejdes lister over materiel, men ikke i alle. I disse tilfælde er virksomheden afhængig af de enkelte medarbejders hukommelse og kendskab til materiellet samt dets placering på lageret.

Økonomisk bevidsthed

Ved plukning af udstyr på lageret er det vigtigt at vide hvilket telt man plukker til. Det giver mulighed for selv at vurdere om alt materiel er fundet. Samtidig er det afgørende med økonomisk bevidsthed om at forkert plukning og pakning betyder ekstra kørsel og ekstra tid.

Pakning af materiel kræver viden om arbejdsgange ved teltopstilling

Pakning af materiel og fordeling af materiel på pladsen forudsætter et kendskab til hvilken rækkefølge materiellet skal bruges i på pladsen. For eksempel pakker man ikke service til sidst. Det betyder nemlig at man er nødt til at tage det først ud og dermed udsætte det for vejr og vind. Man fordeler heller ikke teltdug, før man er færdig med at fordele dele til selve teltrammen. Med andre ord skal den der pakker og fordeler materiel, have indblik i selve arbejdsgangen ved teltmontage.

Behov for branchetoning af lager og logistik

Lager, logistik og transport er et veludbygget område rent uddannelsesmæssigt. Men erfaringerne fra pilotkurset i Aalborg er at der er behov for en branchetoning – et praksisnært udgangspunkt, især for lager og logistik. Det er vigtigt at lageret handler om telte og teltmateriel. På tilsvarende måde må plukning og pakning tage udgangspunkt i de rækkefølger der fører til effektiv teltopstilling på pladsen.

5. Kompetencer i forhold til vedligeholdelse og fremstilling af materiel

Dette kompetenceområde dækker både rengøring, vedligeholdelse samt egentlig reparation af materiel og fremstilling af nyt materiel. Der er stor forskel på om disse opgaver løses af teltmontører i virksomheden eller af andre leverandører. Kompetenceområdet ligger derfor i et grænsefelt for teltmontørers jobområde. Et argument for at tage kompetenceområdet med under teltmontørers jobområde, er at flere teltmontører vil have mulighed for helårsbeskæftigelse såfremt de er bredt kvalificerede. I vinterhalvårets lavsæson vil det være muligt at vedligeholde materiel og fremstille nyt materiel hvis teltmontørerne har tilstrækkelig bredde i deres kompetencer.

Arbejdet omfatter følgende opgaver i virksomheden:

- Vask, vedligeholdelse samt mindre reparationer af telte, borde, stole, service, maskiner mm.
- Fremstilling af materiel i træ og jern.

Rengøring og vedligehold

Både teltmontører og servicepersonale i virksomheden har opgaver med rengøring, fx opvask af service, vask af telte, borde, stole samt aftørring og rengøring af diverse maskiner. Vask af telte foretages nogle steder af andre firmaer, men den øvrige rengøring sker som regel i festudlejningsvirksomheden.

Det samme gælder lettere vedligeholdelse af telte, borde og maskiner, som fx justering af lynlåse, slibning og maling af borde, mindre justeringer på maskiner, udbedring af mindre skader i teltdug mm.

Større reparationer af telte er det imidlertid ikke indtrykket at teltmontørerne løser eller på sigt vil komme til at løse. Der er derfor primært behov for kompetencer i forhold til fejlsøgning og kvalitetscheck af materiel, rengøring samt lettere vedligeholdelse og reparation af materiel. Det kan fx være at slibe i aluminium, slibe, spartle og male træ samt arbejde med tovværk og witter og svejse rifter i PVC-dug.

Fremstilling af nyt materiel

Fremstilling af nyt materiel drejer sig primært om materiel i træ og jern. Omfanget af opgaverne afhænger meget af den enkelte virksomhed. Indtrykket er at der især er brug for at teltmontørerne kan fremstille nyt materiel i jern, herunder at kunne svejse. Desuden er der behov for at de kan bearbejde træ. Det kan dreje sig om fremstilling af fx borde og gulvplader.

Er der behov for ny arbejdsmarkedsuddannelse?

Behov for ny uddannelse

Spørgsmålet er kernen i denne undersøgelse, og et hurtigt svar på spørgsmålet er: 'ja der er behov for ny uddannelse'. Beskrivelsen af de fem kompetenceområder inden for teltmontørernes jobområde viser at centrale kompetenceområder ikke er dækket af arbejdsmarkedsuddannelse i dag.

Det peger på at der er brug for en FKB der kan sikre sammenhæng mellem de fem kompetenceområder.

Teltmontørerne kan ikke uddanne sig i grundlæggende faglige kompetencer i dag

..inden for teltmontørernes kernekompetencer

De grundlæggende kompetenceområder for teltmontører omfatter montage, indretning og nedtagning af telte. Endvidere vedrører de opstilling af forskellige typer af legeredskaber. Disse områder er i dag ikke dækket af arbejdsmarkedsuddannelser. Teltmontører har i stedet primært erfaringsbaserede kompetencer på disse felter. Kompetencer erhvervet gennem praktisk arbejde inden for området og gennem instruktion fra leverandører af telte, enten producenter eller tidligere ejere af teltet.

..aktualiseret af behov for øget sikkerhed

Udviklingen i teltmontørers opgaver med montage af større og større telte, opstilling af flere telte på en plads eller opstilling af telte i højden betyder at sikkerhed kommer i fokus. Det berører stadig flere personer hvis der sker en ulykke. Og det gør der! Mange telte blæser årligt omkuld, men det har hidtil ikke fået alvorlige konsekvenser. I samme retning peger den efterhånden udbredte brug af oppustelige legeredskaber. Her er opsætning og vedligehold helt afgørende for sikkerhed i brugen af legeredskaber.

Uddannelse et kvalitets- og sikkerhedsstempel

En vej til øget sikkerhed inden for teltmontørernes jobområde er at skabe mulighed for at udvikle og ajourføre en grundlæggende faglig viden om teltmontage. Dette vil være relevant for alle i branchen. Den grundlæggende faglige viden kunne være et kvalitets – og sikkerhedsstempel for branchen for at synliggøre over for kunder og brugere at arbejdet udføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt og af kompetent personale.

Behov for branchetoning af kendte uddannelser og praksisnær undervisning

Der kan bygges på eksisterende uddannelser

Inden for de fire øvrige kompetenceområder eksisterer der i dag et udgangspunkt for at tilgodese teltmontørers kompetencebehov, men der er brug for branchetoning og praksisnær undervisning.

.. inden for flere kompetenceområder

I dag er der gode muligheder for at udvikle kompetencer inden for 'administration, kommunikation og samarbejde' samt 'transport, lager og logistik'. Her er der allerede eksisterende uddannelsesmuligheder, men behovet for branchetoning af uddannelserne i forhold til teltmontørernes jobområde er stort.

Desuden er der gode muligheder for gennem arbejds-markedsuddannelser at erhverve sig kompetencer i at vedligeholde materiel og fremstille materiel i træ og jern. Et praksisnært udgangspunkt i undervisningen vil dog også her være nødvendigt.

Et bredt jobområde for at tilgodese helårsbeskæftigelse

Behovet for kompetencer inden for vedligehold og fremstilling af materiel skal ses i sammenhæng med et ønske fra brancheorganisationens side om at gøre teltmontørernes jobområde mindre afhængigt af sæsonen for teltudlejning og dermed skabe faste job for flere. Ønsket om at kunne beskæftige medarbejdere hele året skal også ses i forbindelse med branchens rekrutteringsproblemer. Der er således et arbejdsmarkeds-perspektiv i at teltmontører styrker disse kompetencer.

Specialydelser fortsat i periferien af jobområdet?

Kompetenceområdet vedr specialydelser, fx opsætning af stillads, borddækning, servering, vagt og kundebe-tjening, ligger i dag i periferien af teltmontørernes jobområde. Det er dog spørgsmålet om dette kompetenceområde i fremtiden vil fortsætte med at være i periferien.

Omfanget i brug af specialydelser svært at forudse

Udviklingen ser ud til at gå i retning af større arrangementer med mange aktiviteter hvilket aktualiserer behovet for disse kompetencer, men behovet kan tilgodeses på flere måder. Store virksomheder kan satse på et stort sortiment og udvikle total-løsningskoncepter der så vidt muligt kan løses af virksomheden selv. Det vil sige at virksomheden må satse på at udvikle disse kompetencer. Mindre virksomheder kan i stedet tilgode-se de fornødne kompetencer ved at udvikle et tæt samarbejde med andre virksomheder og være hinandens underleverandører.

Underleverandørløsningen vil bidrage til at fastholde teltmontørernes jobområde som det er i dag. Hvis de store virksomheder satser på det brede sortiment hvori også indgår vagtfunktioner, opbygning af store scener, kundebe-tjening mm, vil disse kompetenceområder kunne blive en mere integreret del af teltmontørernes jobområde.

Hvor mange har brug for uddannelse?

Et afgørende spørgsmål i forhold til teltmontørernes

Relativt stort volumen fordi jobområde og opgaver går på tværs af brancher

jobområde er hvor mange der egentlig har opgaver inden for jobområdet, hvor stort er volumet egentlig?

Som tidligere fremhævet, går teltmontørernes jobområde på tværs af brancher. Det afspejler de fem kompetenceområder tydeligt. De centrale opgaver i teltmontørernes jobområde: teltmontage og, nedtagning af telte er desuden relevant for andre brancher ud over festudlejningsbranchen. Mange andre brancher beskæftiger sig som nævnt med teltudlejning og teltopstilling.

...og personaleudskiftningen er stor

Et slag på tasken er at der om sommeren er cirka 1000 beskæftigede i job der løser opgaver inden for teltmontørernes jobområde.

Hvad skal der til for at uddannelserne bliver brugt?

I dag er oplæringsbehovet stort fordi der er stor udskiftning af personale i de enkelte virksomheder.

Spørgsmålet er om virksomheder og de beskæftigede inden for jobområdet vil være parate til at bruge de nye muligheder for uddannelse hvis de blev udviklet.

...branchetoning af uddannelser

Med baggrund i interviewene og erfaringerne fra pilotuddannelsen i Aalborg er der to forhold der er afgørende for om dette bliver tilfældet.

For det første er det afgørende at uddannelserne tager udgangspunkt i de erfaringsbaserede kompetencer de beskæftigede har med telte, og at arbejdet med telte og fester danner den røde tråd gennem de forskellige uddannelser. Det vil sige at branchetoning og den praksisnære undervisning er afgørende for om uddannelserne opleves relevante.

..behov for at supplere med det almene niveau

For det andet er det vigtigt at tage afsæt i de uddannelseserfaringer områdets beskæftigede har. Mange har ikke taget en erhvervsuddannelse og har derfor kun en kort skolegang bag sig. Pilotuddannelsens deltagere viser dog at spredningen kan være stor, både branchemæssigt og uddannelsesmæssigt. Nogle kan derfor have brug for at supplere med almen uddannelse for eksempel i fag som dansk, regning og brug af pc'er, mens andre ikke har dette behov.

..vekslen mellem uddannelse og praktik

Derudover vil det være vigtigt at den samlede kompetenceudvikling af teltmontører baserer sig på en vekslen mellem uddannelse og praktik i virksomheden. Placeringen af uddannelse må desuden tage højde for branchens højsæson da de fleste virksomheder vil have svært ved at sende medarbejdere på uddannelse i sommerhalvåret.

..et uddannelsesmæssigt kvalitets- og sikkerhedsstempel

Endelig vil en form for uddannelsesmæssigt kvalitets- og sikkerhedsstempel af de beskæftigedes kompetencer måske kunne fungere som en konkurrenceparameter

ter og på den måde virke motiverende for virksomheder i branchen.

Uddannelsen som springbræt til andre brancher

Et bredere arbejdsmarkedsperspektiv med uddannelse

Teltmontørernes jobområde er præget af meget sæsonarbejde og løst tilknyttet arbejdskraft. Hvis der bliver udviklet uddannelse for teltmontører der giver brede og tværgående kompetencer, vil denne være et godt springbræt til at få arbejde inden for andre områder, fx transport, stillads og vagt.

Dette kan have betydning for ledige der gennem uddannelse søger at blive sluset ind på arbejdsmarkedet og finde fast beskæftigelse.

Der kan derfor være et bredere arbejdsmarkedsperspektiv i at udvikle uddannelsen end det tidligere omtalte ønske om at skabe faste job hele året inden for jobområdet.